

B. Błaszczyk

Wystąpienie na konferencji prasowej prezentującej wyniki projektu „Polska u progu członkostwa w Unii Europejskiej. Kierunki niezbędnych reform gospodarczych” (Trzeciego Etapu Reform) w dniu 22.10.2004

Szanowni Państwo,

Witam wszystkich serdecznie na dzisiejszej konferencji prasowej poświęconej pierwszej prezentacji wyników naszego dużego zespołowego projektu dotyczącego kierunków niezbędnych reform w Polsce. Projekt ten był realizowany przez ostatnie dwa lata. Zmierzał on do tego, aby rozpoznać stan polskich reform i najważniejsze ograniczenia rozwoju naszej gospodarki w przededniu i na początku naszego członkostwa w Unii Europejskiej.

Myślą przewodnią tego projektu jest pytanie, co trzeba zrobić, aby uczynić nasz kraj bardziej konkurencyjnym gospodarczo i wprowadzić go znów na ścieżkę szybkiego, ale i trwałego wzrostu. Dlatego staraliśmy się nie tylko o dokonanie diagnozy, ale i o sformułowanie konkretnych rekomendacji dla polityki gospodarczej.

W tle naszych rozważań jest to, co dzieje się obecnie w Unii Europejskiej, a w szczególności proces realizacji Strategii Lizbońskiej, której celem jest właśnie podniesienie konkurencyjności i przyspieszenie wzrostu gospodarek krajów europejskich. Strategia Lizbońska jest w tej chwili na półmetku i trwają intensywne prace nad oceną, na ile w całej Europie i w poszczególnych krajach poprawiło się otoczenie dla przedsiębiorczości, czy wzrósł poziom nowoczesności i innowacyjności, poprawił się dostęp do edukacji itp. Wiadomo już teraz, że cele Strategii Lizbońskiej nie zostały osiągnięte w zakładanym stopniu, ale niektóre kraje zanotowały duży postęp w poszczególnych dziedzinach. Stało się tak dzięki intensywnym wysiłkom, aby w tych krajach wprowadzić takie rozwiązania systemowe, takie regulacje, które sprzyjają rozwojowi przedsiębiorczości, budowaniu nowoczesności i wspieraniu wzrostu poziomu edukacji przy jednoczesnym uszanowaniu zasad spójności społecznej. Patrzymy więc na te kraje europejskie i na inne rozwinięte kraje świata i probujemy się uczyć z ich doświadczeń.

Do badań i analiz wybraliśmy te dziedziny, które są według nas najbardziej istotne dla poprawy konkurencyjności naszej gospodarki. Skoncentrowaliśmy się na zagadnieniach strukturalnych i

instytucjonalnych, gdyż naszym zdaniem właśnie od postępu w tych dziedzinach zależy nasz sukces albo porażka w przyszłości.

Często używaliśmy dla naszego projektu kryptonimu „Trzeci etap reform” lub „reformy trzeciej generacji”, gdyż tak właśnie można określić głębokie reformy strukturalne i instytucjonalne w naszym kraju, który stał się już gospodarką rynkową, ale jeszcze bardzo niedojrzałą.

Opracowaliśmy 11 raportów cząstkowych z wnioskami z naszych badań. Materiał, który Państwu dziś przedstawiliśmy zawiera krótkie streszczenia tych raportów.

Nie wszystkie raporty udało się już opublikować. Część z nich, zakończonych na początku roku, zostało zaprezentowanych na prowadzonych przez nas regularnie seminariach BRE CASE i zostały wydane w czterech zeszytach wyłożonych dla Państwa. Pozostałe raporty są w trakcie publikacji i będą się ukazywały w nowej serii „Trzeci etap reform” do końca listopada. W grudniu ukaże się całościowy raport syntetyczny z tych badań i odbędzie się konferencja końcowa poświęcona szerszej prezentacji naszych raportów. Wszystkie publikacje będą też umieszczone na stronie internetowej CASE. Zachęcamy Państwa do zapoznawania się z nimi.

Zanim oddam głos autorom, chciałam jeszcze zasygnalizować główne nurty, które przewijają się w przygotowanych przez nas raportach.

Pierwszy nurt dotyczy stworzenia lepszej, bardziej przejrzystej regulacji dla życia gospodarczego. W tym nurcie sięgneliśmy do samych podstaw, analizując mankamenty systemu tworzenia prawa. System ten wymaga zasadniczych zmian po to, aby będące jego produktami przepisy prawne pomagały, a nie utrudniały i blokowały działalność. W tym nurcie mieści się też raport o deregulacji rynku produktów i usług oraz nieruchomości oraz raport o otoczeniu dla inwestycji zagranicznych i klimacie inwestycyjnym. We wszystkich tych dziedzinach zanotowaliśmy duży postęp, ale jest też jeszcze dużo do zrobienia. O tej problematyce powie Państwu pani dr Ewa Balcerowicz.

W podobnym nurcie mieści się też kompleksowe opracowanie o instytucjonalnych i prawnych warunkach uelastycznienia rynku pracy w Polsce. Jest to olbrzymi obszar, na którym istnieją wielkie możliwości działania. O tym powie Państwu pan dr Michał Boni.

Drugi nurt naszych prac dotyczy wspierania rozwoju gospodarki opartej na wiedzy. Jeden z raportów dotyczy explicitie tej problematyki, tzn. kierunków działania koniecznych do podniesienia innowacyjności naszej gospodarki. Kluczowe sprawy w tej dziedzinie to instytucjonalne

wspieranie badań stosowanych, reforma systemu edukacji i poprawa infrastruktury informatycznej. O tym powie Państwu pan dr Richard Woodward. Nurt rozwijania innowacyjności i podnoszenia poziomu edukacji przewija się także w innych raportach, w szczególności o rynku pracy, o klimacie inwestycyjnym i o reformie wydatków publicznych.

Następny nurt naszych badań został poświęcony problematyce finansów publicznych. Reforma w tej dziedzinie jest krytyczna dla naszego rozwoju. Zostały w nim odrębnie potraktowane problemy systemu podatkowego, wydatków publicznych i transferów socjalnych.

W raporcie o systemie podatkowym przypominamy, że niezależnie od tego, jaki konkretny system wybierzemy, system ten powinien być spójny, efektywny ekonomicznie, jednoznaczny i przyjazny dla podatnika.

W raporcie o wydatkach publicznych przywiązujemy dużą wagę do efektywności i przejrzystości tych wydatków. Zreferuje to Państwu pani Małgorzata Markiewicz.

Wreszcie w raporcie o transferach społecznych stawiamy pytanie, co można zrobić, aby zmniejszyć za wysoki poziom tych transferów nie ograniczając jednak racjonalnych funkcji świadczeń socjalnych.

W kontekście finansów publicznych i hamowania rozwoju gospodarki została też pokazana problematyka opóźnienia prywatyzacji. Podjęta została tam próba pokazania, jakie są koszty zaniechania i spowolnienia prywatyzacji w sferze pomocy publicznej państwa i w sferze obniżenia efektywności ekonomicznej całej gospodarki. Bez pozbycia się balastu nadal podtrzymywanego sektora przedsiębiorstw państwowych trudno będzie zrobić duży krok naprzód.

Odrębnym nurtem naszych badań są warunki uzdrowienia chorego i nieskutecznie dotąd reformowanego sektora ochrony zdrowia. Probujemy nakreślić konieczne kierunki zmian w celu przywrócenia równowagi finansowej tego sektora przy jednoczesnym zabezpieczeniu jego funkcji społecznych. Wymaga to politycznego zaakceptowania racjonowania świadczeń medycznych. O tym powie Państwu pani profesor Stanisława Golinowska.

Wreszcie, ostatni nurt naszych prac został poświęcony odmiennej tematyce, która dotyczy kształtowania ważnych makroekonomicznych ram, w których będzie funkcjonować nasza gospodarka. Chodzi tu o wybór momentu i sposobu wchodzenia naszego kraju do Unii Gospodarczej i Walutowej. Decyzje te mogą być bardzo istotne dla ukształtowania przyszłych warunków gospodarowania w Polsce i pośrednio warunkować będą to, na ile odpowiedzialna i zdrowa polityka

makroekonomiczna będzie prowadzona przez naszych polityków. Ta problematyka została przedstawiona przez Jacka Rostowskiego i Wojciecha Paczyńskiego.

Dziękując wszystkim członkom naszego Zespołu za udział w tym projekcie i wykonanie tej znaczącej pracy, nie sposób nie wspomnieć o instytucjach, które udostępniły środki finansowe na realizację tego projektu i na publikację wyników badań. Głównym sponsorem tego projektu był Commercial Union Polska, a dodatkowymi sponsorami Nokia i Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych.

Dziękuję Państwu za uwagę i przekazuję głos wybranym autorom raportów.